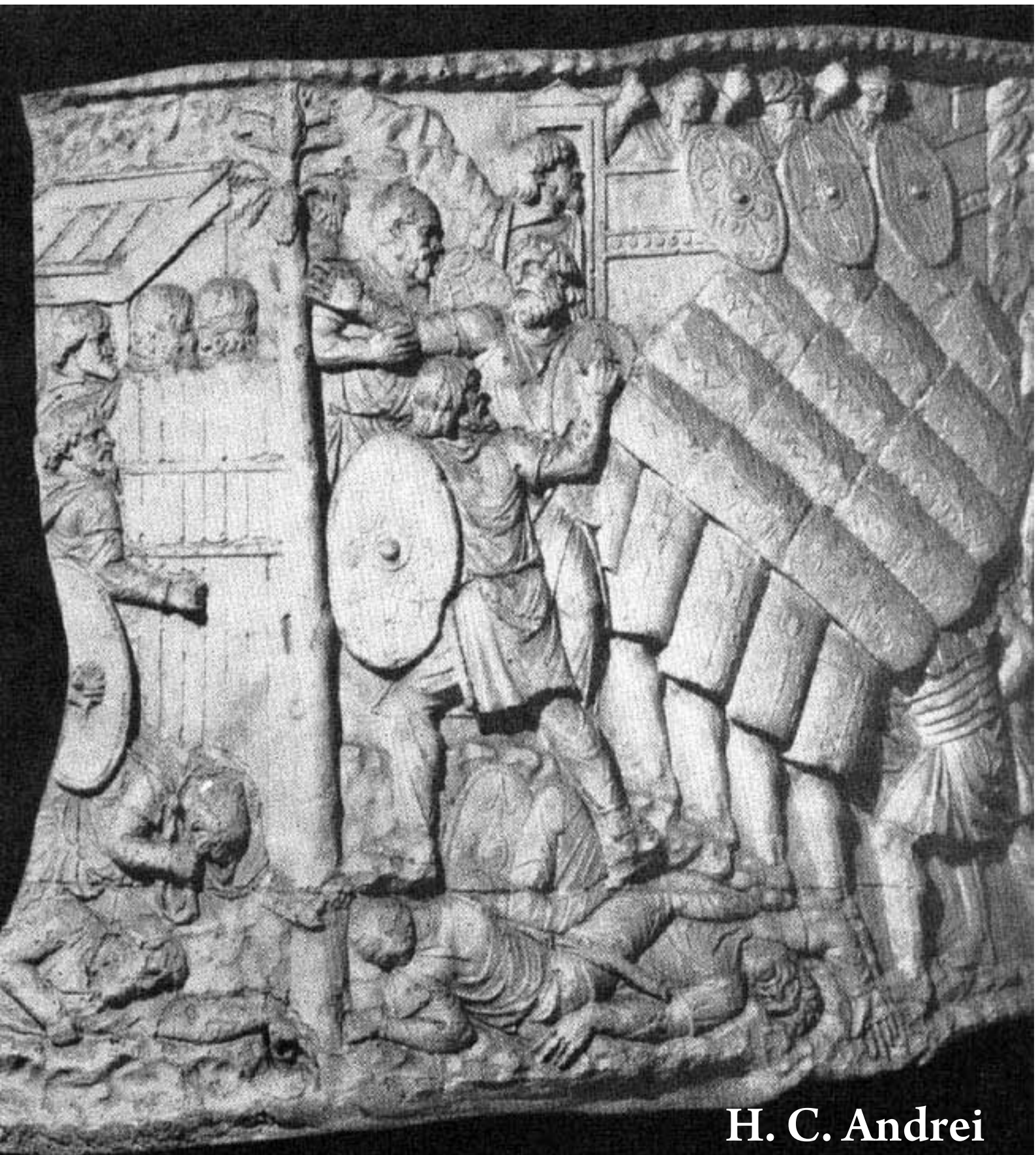

CALEA DACILOR

H. C. Andrei

CALEA DACILOR

De Hidegcuti Catalin

“Nori grei se adună deasupra poporului meu, iar eu sunt prea bătrân și neputincios să schimb ceva. Singura speranță pe care o mai avem rămâne Decebal, care fuge ca vântul către podișurile împădurite din Nord pentru a aduna o nouă armată. Dar speranța este slabă, mai mult o iluzie fantomatică gata să se spulbere odată cu apariția zorilor. Armatele invadatoare au distrus deja capitala noastră iubită, Sarmisegetusa, și au lăsat mii de daci fără case. Alte mii au fost împrăștiate în drumul lor către capitală. Munții, în toate direcțiile, sunt plini de refugiați care se ascund de cetele prădătoare ale romanilor. Chiar inima regatului dac este în mâinile dușmanilor.”

Astfel de gânduri se învălmășeau în mintea lui Vezina, Înalt Preot a lui Zamolxes, sfătuitor de taină a lui Decebal, regele dacilor. Un om atât de bătrân încât anii nu mai contau pentru el. În timpul său văzuse lumea de la pădurile fără fund ale Germanei, trecând prin mândra Roma, locul de unde era condusă lumea și până în decadenta Atena cazută din măreție, acum doar o umbră a ceea ce fusese odată. Era sfătuitorul lui Decebal de mult timp, îl ajutase să unească o parte dintre triburile dacice sub o singură conducere, dacă ar mai fi avut timp ar fi unit și triburile gete de pe malurile Danubiului.

Traian însă nu era așa de ușor de păcălit cum fuseseră înaintașii lui, Vezina își amintea cum cedaseră în fața promisiunilor de aur și plecăciunilor până la pământ. Încrezuți romani fără minte, armia dacică crescuse în fiecare an, unflată, asemenea râurilor de munte, cu triburi roxolane, sarmate și getice. Traian însă nu ascultase. Își vroia numele în istorie ca și cuceritorul dacilor.

Poate la bătrânețe ne pierdem suflul, gândi marele preot. El se simțea cu adevărat bătrân, nu numai în ani, datorită talentului său extraordinar trăise mai mult decât era normal, dar în suflet, acolo era cu totul altceva. Îmbătrânise o viață de om când văzuse mult iubită Sarmisegetusa în flăcări.

Până la urmă toate gândurile i se îndreptau către regele fugar. Există încă șansa ca Decebal să ajungă la aliații roxolani și sarmați din Nord. Atunci, poate, s-ar fi întors cu destule forțe să-și elibereze neamul.

Situația în restul regatului era disperată. Fortărețele din munți cădeau una după alta în mâinile legionarilor romani, unele prin puterea banilor iar altele prin puterea armelor.

Un sunet ușor de pași îi întrerupsese meditația. Un dac intră șovăietor în încăperea Templului Sacru, aflat adânc în munți și a cărui locație fusese secretă timp de sute de ani. Doar cei mai înalți în ierarhia preoților și tagma regilor cunoștea locația lui exactă. Templul era tăiat în piatră seacă și plin de catacombe artificiale, doar un tunel luminat de sute de torțe ducea în inima sa, Sanctuarul. Sala era înaltă cât zece persoane și lată în unele locuri de două duzini. Aici se afla locul de retragere și meditație a Marelui Preot, prim slujitor a lui Zamolxes.

Cel ce intrase și aștepta ca Marele Preot să-și întoarcă atenția spre el era Dapyx, nepot a lui Decebal, și cu toate că încă foarte tânăr conducător a refugiaților din munți. Inclusiv a puținilor războinici daci care încă doreau să lupte și să urmeze pe cineva din stirpea lui Decebal.

Tânărul purta hainele obișnuite ale dacilor: cămașa de in simplă și pantaloni lungi, dar mai purta și o cămașă de zale fină pe deasupra, lucrată minunat de către maeștrii din îndepărtata Persie. Tânărul o prețuia mai mult decât orice, îi fusese dăruită chiar de Decebal care o primise în dar de la perși când căutase alianța lor pentru a opri extinderea romană. Pe ea era prins însemnul casei regale, simbol purtat cu mândrie chiar și acum când echivala cu o condamnare la moarte sigură pentru purtător. La brâu avea o sabie, una romană de cavalerie, pe care mulți tineri daci o considerau mai folositoare în luptă decât propriile lor arme. După trăsăturile feței preotul își dădu seama cât de obosit este.

- Mărite Vezina, am nevoie de sfatul tău.

Preotul îl invită să ia loc pe una din băncile de lemn așezate de-a lungul pereților încăperii.

- Ce sfat cauți tinere taraboste ? Nu te pot ajuta dacă este vorba de bătălii, nu sunt general.

- Nu despre bătălii vin să-ți vorbesc. Poporul nostru este pe ducă, romanii îi mână din spate ca pe vite. Doar cei din triburile nordice vor scăpa de dominația romană. Eu am în grija mea aproape douăzeci de mii de suflete și asta fără să număr pe cei care sunt strămutați din valea interioară în sud. Ce să fac cu ei? Nu vor rezista iernii iar majoritatea nu vor să se întoarcă la satele distruse și să fie luați sclavi de romani.

- Du-i spre Nord. Există destul pământ pentru toți. Sarmații și roxolanii îi vor primi pe supraviețuitori. Decebal a negociat plătindu-i în aur greu.

- Spune-le asta romanilor. Toate drumurile spre Nord sunt pline de patrute romane. Aș putea să trec cu războinicii mei, dar în nici un caz cu femeile, copiii și convoaiele de provizii. Am sperat ca zeii să ne arate altă cale.

- Vino mâine când soarele va fi la mijlocul drumului său ceresc. Voi întreba zeii și îți voi da un răspuns.

Tânărul dădu să iasă apoi se opri nehotărât, de parcă ar fi vrut să întrebe ceva dar îi era frică de răspunsul pe care l-ar fi putut primi.

- Despre Decebal, măritul meu unchi, ce vești mai ai?

- Este urmărit de romani prin munți. Cei mai mulți tarabostes îl urmează pe Decebal în nord cu speranța unei întoarceri. Dar tot mai mulți trădători își scot capul la lumină ca șerpii în fiecare zi. Curând nici Sanctuarul nu va mai fi sigur. Un sfat îți voi da și eu fără să apelez la înțelepciunea zeilor. Urcă-ți oamenii mai sus în munți.

- Sper ca regele să ajungă la Daelo, acolo îl așteaptă fratele meu Duro cu o mică oaste de roxolani și daci. Va fi în siguranță cu ei.

- Mâine vom ști, am trimis vorbă prin mijloace rapide. În curând vom primi un răspuns.

Dapyx își plecă capul și îl lăsă pe Vezina singur în mijlocul sălii Sanctuarului.

Odată ce pașii tânărului nu se mai auziră Înaltul Preot se concentrează pentru a chema zeii. Spiritul preotului încerca să se înalțe departe de corpul material, să găsească o cale de eliberare, dar la vârsta sa energia vitală era din ce în ce mai slabă. Puterea sa înăscută rămânea însă cu el. Slobozi încă un strigăt de disperare către ceruri. De mai multe ori în ultimele zile încercase să folosească puterea chemând zeii în ajutor dar aceștia rămăseseră tăcuți.

Trebuia să existe o cale de salvare. Iar răspunsul îl aveau doar zeii. Trebuia să se pregătească de ritualul de invocare. Dacă nici acum nu aveau să-i răspundă nu mai conta, în timpul ritualului și-ar fi putut pierde viața oricum iar dacă nu, îl așteptau romanii. Soarta preoților căzuți în mâna lor era cruntă.

După ce părăsi templul, Dapyx încălecă pe calul ținut de soldatul din escorta sa și se îndreptară direct spre tabăra oștirii dacice. Ce mai rămăsese din ea.

Trupele sale păzeau calea spre creierul munților, spre satele unde se refugiaseră daci. Până acum nimeni nu îi deranjase. Armata romană era prea ocupată cu jefuirea capitalei și a zonelor mai facile ale văiilor, dealurilor joase și regiunilor deja cucerite. Alții îl urmăreau pe Decebal și nu aveau timp să intre în munți.

Cu timpul însă, după ce regiunile cucerite aveau să fie pacificate, legiunile aveau să intre și în munții ce adăposteau ultimii daci liberi. Dar până dacii nu îi atacau, se mulțumeau cu teritoriile deja cucerite.

Tabăra era așezată într-o vale cu un intrând deluros, păzită de vânturi și un pârâu care cobora din munte asigurând apa potabilă. Soldații săi ridicaseră un zid din crengi groase și pari ascuțiți pentru a ține la respect animalele sălbatice destul de înfometate, de când cu războiul, încât să se apropie de oameni. Mai avea și alt scop, să ascundă de o privire fugară tabăra.

Luând modelul de la romani corturi lungi fuseseră întinse pentru soldați dar pe măsură ce alți refugiați li se alăturară deveniseră neacăpătoare și mulți soldați stăteau acum sub cerul liber. Nici un cercetaș roman nu ajunsese atât de aproape de tabără ca să verifice camunflajul grăbit căci călăreții daci păzeau împrejurimile zi și noapte mai rău decât își păzeau lupoaicele puii.

Sosirea lui Dapyx și a escortei sale a fost semnalată cu mult înainte ca ei să vadă tabăra, de către iscoadele ascunse în copaci.

Din păcate șederea lui Dapyx în tabără părea să fie de scurtă durată. Doar puse la punct câțiva tarabostes care nu voiau să se supună ordinelor sale. Totul se petrecu repede, tânărul având în spate războinicii săi care puseră capăt oricărei discuții. Îl aștepta vestea de la unul dintre cercetași că un tribun roman intra în munții lor cu șase cohorte și câteva sute de auxiliari. Deocamdată își puseseră corturile la câteva stadii de Dealurile Înalte.

Problema era ce trebuiau să facă dacii?

Dacă îi atacau și-i omorau stârneau mânia romanilor care ar fi pornit cu o întreagă legiune să se răzbune. Iar dacă pierdeau, nimeni nu ar mai fi rămas să-i apere pe refugiați. Dacă așteptau și nu făceau nimic, romanii s-ar fi aflat în poziția de a ataca cu ușurință satele rămase încă în stăpânirea dacilor. Și ar fi ajuns la fugari.

- Cine îi conduce? îl întrebă Dapyx pe cercetaș

- Salinus, cel care a avut comanda garnizoanei din Moesia Superior. L-am recunoscut pentru că l-am mai văzut când a venit cu solie la Rege.

- Eu nu-l știu, nu m-am întâlnit cu el, nu știu ce-i poate pielea. Deocamdată îi vom observa. Se mișcă încet, avem timp. Dacă se apropie de sate îi vom momi din nou cu călăreții spre câmpie.

Dupas, un veteran hârșăit prin destule campanii, uneori luptând ca mercenar de partea romanilor și cunoscând bine tactica comandantilor romani vorbi.

- Salinus nu este prost, taraboste. Nu se va lăsa momit de către vicleniile noastre. A luat cu el trupele pentru un scop clar, știe că mai există destule sate bogate în munți. Sate unde poate găsi destule prăzi ca să-și potolească apetitul de avere. Și a lui și al soldaților săi

- Mă alătur lui Dupas; spuse Ballus, un roxolan vânjos cu chică împletită în vârful capului, venit în ajutorul dacilor în căutare de glorie. În tribul său i se promisese că va deveni șef dacă ar fi adus cu el o sută de căpățâni romane; Trebuie să lovim acum, să vadă că dacii nu și-au pierdut colții.

- Voi vorbi cu Vezina, el ne va putea sfătui, trebuie să știm de partea cui sunt zeii.

- Nu trebuie să fii preot ca să-ți dai seama că zeii ne-au părăsit. Dacă îi atacăm și îi înfrângem romanii se vor răzbuna imediat. Traian nu este împăratul care să lase populațiile cucerite să-i facă harcea-parcea legiunile; spuse un alt taraboste

- Adică exact ceea ce noi vrem să facem; râse gutural roxolanul

Spre seară un călăreț apăru dintre dealuri la galop. Intră într-un vârtej în tabără, un soldat îi apucă calul de dârlogi în timp ce el sări din șă și se repezi la cortul lui Dapyx.

- Taraboste – suflă el greu printre respirații – romanii au cotit direct spre sud. Spre noi. În fruntea lor, alături de tribunul roman am vazut și tarabostes care îi indică drumul.

- Se pare, prieteni – zise tânărul conducător cu un rictus pe față, nu dorea o înfruntare deschisă cu romanii - că decizia nu mai este în mâinile noastre. Dacă au trădători cu ei atunci știu cam pe unde se află satele. Acum suntem forțați să îi atacăm. În strunga făieragului! Pregătiți-vă oștenii!

A doua zi, odată cu primele raze ale soarelui ce se iveau printre colțurile munților, oastea dacilor porni la drum. Cu toții aveau caii odihniți și armele pregătite.

Echipamentul lor nu era voluminos, călăreții lui Dapyx erau oșteni de hărțuială, antrenați pentru luptele rapide din munți și nu pentru bătălii de pe poziții fixe. Aveau doar armuri ușoare, cămăși de in gros lucrate cu grijă pe mai multe straturi după o tehnică folosită încă de pe timpul lui Alexandru cel Mare și căptușite cu piele argăsită, la care în cazul taraboștilor se adăuga o zale din ochiuri groase care se prelungea până la genunchi.

Duceau cu ei arme la fel de ușoare. Puțini dintre ei cărau scuturi lungi sau securi grele, cei mai mulți aveau săbii celtice și celebrele sica, pumnale dacice cu lama curbată de vre-o patruzeci de centimetri și mâner de cinsprezece centimetri. Nu era nevoie să te împovărezi cu scuturi enorme sau lănci grele când poți să iei cu tine sulițe și arcuri. Arcurile erau tratate cu o grijă aparte, fiind bine întreținute și învelite în pânză groasă ca să nu fie udate la ploaie. Nu erau ușoare, ca arcurile romanilor, a căror folosință și eficiență se vedea doar în salve numeroase, ci

semănau mai mult cu arcurile parților și sciților care aveau forța necesară să treacă o săgeată prin scut sau pieptar de legionar.

Alături de războinici luptau și oameni simpli, care nefiind soldați de profesie nu aveau nici armele nici antrenamentul cetei lui Dapyx.

Parte din ei proveneau din refugiații alungați de romani, iar ceilalți, cei drept mai puțini la număr, locuiau în satele de munte, izolați de restul triburilor dar cu toții bărbați zdraveni ce îndurau cu ușurință condițiile vitrege, și pe deasupra erau și vânători destoinici. Cu toate acestea majoritatea erau înarmați cu sulițe de vânătoare, pumnale, puținele arme capturate de la romani și ustensile de gospodărie, arme total nepotrivite pentru o confruntare cu legionarii căliți în sutele bătălii de-a lungul și latul Imperiului.

Trecând prin mijlocul lor Dapyx le simțea neliniștea. Li se citea în mișcări și pe fețe. Majoritatea nu auziseră de romani decât în povești pe lângă focuri. Cele spuse de refugiați fiind amplificate de propriile temeri, transformaseră armata romană într-o forță a zeilor imposibil de oprit. Luptau doar de frica sclaviei și a războinicilor lui Dapyx.

Nu era de mirare, războinicii formau o ceată cosmopolită venind din toate părțile lumii. Roxolani cu chică în vârful capului stăteau alături de daci tineri căliți la granițe. Carpi sălbatici alături de traci și iliri fugiți din Imperiu. Mercenari greci cu armuri strălucitoare căliți în zeci de lupte prin toată lumea.

Ei vor fi nucleul dur în viitoarea confruntare, singurii care le puteau face față legionarilor.

Locul ales de Dapyx pentru capcană era o strungă îngustă cu un râu de munte pe dreapta drumului strâmt și o coastă stâncoasă abruptă și împădurită pe stânga.

Strunga era singura cale rapidă în munți, alte trecători erau mult mai departe și făceau ocoluri mari, de zile întregi. În unele locuri se strâmtora în așa hal încât doar trei soldați puteau să treacă alăturat după care se desfăcea permițând trecerea grupurilor mari la un loc.

În aceste locuri pădurile rămâneau întunecate și în mijlocul zilei iar sunetele răzbătând dintre copacii seculari trimiteau fiori prin inima și celor mai curajoși dintre drumeți.

De aici, legenda spune, se trag luptătorii arktomorfi, războinicii bestie care se puteau transforma în lupi și urși. Aceste corpuri de elită se distingeau prin ferocitate dar și prin curajul lor, nici unul nu părăsise câmpul de luptă înfrânt preferând să moară. Romanii învățaseră repede să-i urască dar se și temeau de ei, mai ales după ce găsiseră multe patrule, mai exact bucăți din corpurile lor, agățate în copaci pe marginile drumurilor. Cohortele de auxiliari dormeau iepurește așteptând înfrigurați raidurile nocturne ale monștrilor păroși care rupeau oamenii în bucăți și care luptau noaptea la fel de bine ca ziua.

Doar trei se mai aflau în viață alături de Dapyx, toți purtând capete și blănuri de lup, ultimii rămași din frăția lor, gata să-și vândă scump pielea invadatorilor.

În avangardă romanii își aveau cercetașii dar nici aceștia nu se aventurau să urce pantele abrupte și se mulțumeau să observe împrejurimile de pe drum. Ceea ce însă nu știau romanii, și nici taraboștii trădători era că cel care îi călăuzea de două zile era de fapt un dac loial lui Dapyx și îi conducea spre locul îngust unde dacii le pregătiseră capcana.

Dacii se ascuseseră pe fiecare parte a trecătorii după stânci sau în desișurile dese, în timp ce un grup de călăreți, cei mai buni oșteni, așteptau armia romană în mijlocul drumului cu caii pregătiți.

Când cavalerii romani din capul coloanei îi văzură cât de puțini sunt, scoaseră un chiot de luptă și porniră la atac fără să mai aștepte ordinul.

Nefiind nebuni, odată ce-i văzură venind, dacii făcură stânga-împrejur și o porniră la galop de-a lungul strungii. Cavalerii romani, în mare parte tineri care veniseră de curând în Dacia și nu luaseră parte la lupte serioase contra dacilor, îi urmăriră într-o cursă nebună de-a lungul drumului.

Plini de avânt războinic într-un târziu își dădură seama că se depărtaseră considerabil de legionari.

După un cot de drum ascuns de stânci un zid de lănci și pari ascuțiți le bară brusc drumul. Călăreții se izbiră de el în plină viteză.

Caii se împlântară în vârfurile de fier și-și aruncară călăreții cât colo. Burțile le erau deschise de parii ascuțiți și rămâneau pironiți pe loc, cei care îi urmau se loveau de ei împleticindu-se la pământ.

Alți lăncieri ieșiră în față cu sarssise, sulite foarte lungi cu vârf subțire și împlântară fierul direct în călăreți. Romanii neputând ajunge la daci din cauza zidului de pari ascuțiți încercară să-i împungă la rândul lor cu lăncile. Din nefericire pentru ei o altă ceată de daci cu lănci și căngi de tras jos călăreții apărură prin minune în spatele lor de pe coaste și începură să-i măcelărească pe romani.

Dapyx fulgeră cu sabia gâtul unui cavaler care își luase prea mult avânt și lancea sa trecuse pe lângă capul dacului. Lumina scânteie pe cuirasa unui alt tânăr nobil și o falcata îi ținti capul de la înălțime.

Nu-și atinse niciodată ținta.

Ballus îi tăie picioarele calului cu o secure grea din cele ce trebuie ținute cu două mâini. Și cal și călăreț căzură la pământ unde Ballus îl spintecă cu cuirasa cu tot dintr-o a doua lovitură. Dupas era și el prezent cu o armă cu lamă lungă, un falax, acele arme îngrozitoare care erau coșmarul trupelor ușoare romane, cu care îi cosea harnic pe romani. Unul din acești tineri nobili care venise tocmai din îndepărtata Galie cu gânduri de mărire și glorie își văzu toate speranțele distruse când, după ce căzu de pe cal împuns de o lane, ultimul lucru pe care îl văzu pe

lume fu lama lungă venind direct spre gâtul sau. Într-o secundă trupul și capul îi erau la distanță de un metru unul de celălalt.

Prinși între cetele de daci, cavalerii romani au fost aproape toți măcelăriți. Câțiva reușiră să scape galopând înapoi către corpul principal. Dapyx spera ca arcașii săi să se abțină să tragă în ei. Nu vroia să piardă efectul surpriză pentru restul ambuscadei.

Salinius înjurase în toate felurile invocând furia zeilor când își văzuse călăreții urmărindu-i pe daci. Tinerii cavaleri erau încă “verzi”, începători, și nu cunoșteau viclesugurile dacilor.

- Infanterie, ochii în patru !; urlă el din toți răunchii. Cercetași, în față ! Prăștierii pe flancuri.

Cercetașii, care mai rămăseseră, și nu se alăturaseră cavalcadei se traseră mai aproape de corpul principal al oștii. Nu după mult timp apărură călăreții ce scăpaseră de daci. În debandada care se creă odată cu revenirea lor dacii își închiseră capcana.

Primul semn al ambuscadei a fost o săgeată ce zbârâi prin aer trecând cu ușurință prin armura de piele argăsită și pătrunzând în pieptul primului cercetaș. Ea a fost urmată de o adevărată ploaie de săgeți de pe ambele părți ale strungii, săgeți care își găseau de cele mai multe ori ținta.

Romanii, neputând să ajungă la daci reacționară cu tactica lor obișnuită în astfel de situații, formară “țeptoase” acoperindu-se cu scuturi în toate părțile până ce auxiliarii lor, în special prăștierii, intrau în luptă cu arcașii.

Însă dacii se așteptaseră la răspunsul roman. Tactici deja învechite folosite de romani și în alte bătălii.

Se apucară să prăvălească pietroaie de pe înălțimi. Pietrele mari spărgeau grupurile compacte de romani, împrăștiind “țeptoasele” și aruncând pe unii romani în râu în timp ce pe ceilalți îi lăsausă descoperiți în fața săgeților. Căci cu scutul te puteai apăra de săgeți dar cum să te aperi de bolovanii ce te striveau cu tot cu scut de sus.

Legionarii din față, Salinius îi pusese pe cei mai experimentați soldați a săi în primele rânduri, se împărțiră în grupe mai mici fără să mai aștepte ordin. Astfel se puteau feri din calea bolovanilor și în același timp să se apere de săgeți cu scuturile. Tribunul care se afla și el în fruntea soldaților își dădu seama că nu putea face nimic altceva decât să înainteze, să iasă din valea îngustă și din raza de acțiune a arcașilor daci cât mai repede.

Dar în fața lui se înălța zidul de pari care îi oprise și pe călăreți, iar acum zidul fusese dat cu smoolă și s-a dat foc.

Zidul lat de flăcări înecăcioase se înălța în fața coloanei romane barându-le drumul. Din spate țâșniră călăreții daci, care își duseseră caii pe drumuri de munte ocolite și numai de ei știute, și acum îi masacrau pe recruți și auxiliari. În

fruntea cetei luptătorii lupi rupeau, pur și simplu, cu forțe supraomenești soldații buimăciți.

Tribunul nu stătu mult pe gânduri, nu avea destui oșteni să treacă de zid. Dădu ordinul de retragere și își conduse din nou soldații prin tirul de săgeți a dacilor, de data asta în spate strângând și alții pe drum. Regrupați îi atacară pe călăreții daci.

Dar nici aceștia nu stătură mult la luptă, ci făcând cale-ntoarsă o luară la fugă. Săgeți aprinse, torțe și bolovani în flăcări fură trimise către carele de provizii care erau fără apărare de când romanii din intendența fugiseră odată cu atacul cavaleriei.

Dacii nu rămaseră mult în jur, își făcuseră treaba, mai lansară câteva săgeți înspre romani și dispărură în munți.

Cu majoritatea căruțelor de provizii arzând sau distruse și cu mulți soldați morți; mai ales cei din spatele coloanei care făceau parte din intendența și fură măcelăriți de daci fără milă, alții răniți grav de săgețile și pietroaietele dace, Salinius nu avu ce face decât să se retragă spre dealurile mai joase, la vechiul lor loc de tabără. De acolo trimise curieri către armata principală, să-i ceară lui Traian încă câteva manipule de legionari și mai mulți auxiliari. Tot acolo luă și măsuri disciplinare împotriva celor ce fugiseră din luptă. Unii fiind biciuiți în fața celorlalți oșteni iar alții au fost omorâți prin spânzurare.

Salinius era acum și mai sigur că satele din munți ascundeau bogății. Îi torturase pe taraboștii rămași în viață și aflase că multe clanuri aveau turnuri în munți unde își depozitau comorile. Dar pe moment nu putea decât să aștepte întăririle și să pună capcane pentru dacii ce ar fi coborât din munți.

Pe partea cealaltă a piscurilor Dapyx își calcula șansele. O perioadă satele lor aveau să fie în siguranță dar în curând romanul va primi întăriri și va încerca să intre din nou în munte, căci Dupas îi spusese că acest tribun nu se va lăsa nicicum dacă a mirosit pradă. Pentru Dapyx, călăreții și arcașii morți în luptă reprezentau o pierdere serioasă și irecuperabilă.

Singura lui șansă era o forțare a liniilor dușmane, sau Vezina care însă nu mai ieșea din peștera lui.

Prea puțin știa tânărul ce bătălie se purta în peștera sacră. Nici un alt preot, sau acolit nu a fost lăsat în apropierea Sanctuarului. Porunca era strictă să nu intre nimeni orice s-ar fi întâmplat.

Înaltul Preot Vezina stătea înconjurat de aburi verzi și galbeni care se rostogoleau liberi în toată peștera. Chiar lângă el un mesager a zeilor de doi metri înălțime cu membre subțiri ca acul cu formă vag umană îi vorbea.

Cuvintele le înțelegea cu greu deoarece păreau să vină din toate direcțiile și vibrau ciudat. Dar Înalțul Preot înțelegea destule, mesagerul îi oferea o cale de scăpare, dar nu era lămurit despre ce cale era vorba. O a doua ființă apărură lângă prima.

De data asta Vezina cât era el de Înalț Preot făcu un pas în spate fără să vrea, noua ființă era mai scundă, avea două picioare, patru brațe scurte, groase, și un bot care semăna cu cel a unui cal dar în loc de piele era acoperită cu solzi.

- Conducătorul vostru a fost trădat și a murit; spuse noul venit în același fel vibrant

La un gest a lui Patru Brațe aburii începură să se învârtă formând un vârtej în care se putea vedea la fel de clar ca într-o oglindă. Se vedeau stânci și dealuri mohorâte, martori încremeniți a lui Decebal, rege al tuturor dacilor luându-și singur viața pentru a nu fi capturat viu de către romani.

- Dacă nu plecați dușmanul vostru vă va distruge de tot. Privește în viitor. Asta este ceea ce se va întâmpla cu poporul tău dacă veți rămâne.

Imaginea din abur se schimbă, trupe romane se apropiiau de tabăra tribunului roman, o altă imagine îl arăta pe tribunul roman călărind în fruntea legionarilor în munte, atacând satele dacilor. Cei care apucau să fugă și mai sus în munți mureau de foame și de frig. Vedea satele arzând și romanii jefuind în voie. Imaginea rămase mai mult concentrată asupra satelor în flăcări apoi se dispersă.

- Trebuie să plecați. Strânge-ți poporul. Du-l pe platoul înalt cu pietrele ciudate la două zile de mers de aici. Te vom vizita atunci; spuse prima ființă

O străfulgerare luminoasă păru să incendieze sala din piatră a Sanctuarului și mesagerii zeilor dispărură.

Vezina ieși din peștera sacră clătinându-se. El fusese cel care îi invocase pe zei dar nu își putea stăpâni corpul, o slăbiciune pusese stăpânire pe el. Marele Rege Decebal murise iar poporul său avea să fie șters din istorie, încă o cucerire barbară a Romei.

Era dator să salveze măcar o parte din el. Trimise un acolit să-l găsească și aducă pe Dapyx imediat.

Dapyx intră singur în sala templului. Acolitul la condus până la capătul coridorului după care se făcuse nevăzut. Înalțul Preot Vezina îl aștepta într-un jilț scobit în piatră părând sleit de puteri.

- Mărite Vezina, ai dorit să mă vezi.

- Da. Am vești cum nu se poate mai rele. Am cerut zeilor să-mi arate o cale de salvare a poporului nostru..... Și am primit răspuns. Mesagerii zeilor mi-au arătat moartea lui Decebal, regele nostru a tuturor. A murit deja. Apoi mi-au arătat viitorul și ce se va întâmpla cu noi..... Mulți vor muri. Romanii vor veni după noi în munți și ne vor distruge. Nu-i vom putea opri. – bătrânul ridică o mână când văzu că Dapyx vroia să-l întrerupă – Tot mesagerii mi-au arătat o cale

de scăpare. Nu are rost să te gândești să forțezi liniile romane, nu vei reuși. Calea zeilor este mai bună.

- Înalte Vezina, nu vreau să pun la îndoială vorba zeilor, dar ești sigur că Decebal a murit? murmură printre dinți tânărul

- L-am văzut omorându-se ca să nu fie prins de romani. Nu pun la îndoială cuvântul mesagerilor ce vin din partea zeilor. Dar și eu am avut în ultima zi un presentiment ciudat, de groază. Mă tem că este adevărat. Ca să fim siguri am trimis un uliu cu mesaj către cei din Nord. Va reveni în curând.

- Și unde ne va duce calea zeilor? întrebă Dapyx

- Departe de aici, atât contează. Vom fi duși unde este voința lor să fim.

- Îi voi chema pe ceilalți tarabostes la sfat. Vom vedea ce au de spus și ei.

Amândoi știau că tarabostes vor urma sfatul lui Vezina mai ales după ce va veni confirmarea că Decebal este mort. Sătenii deveniseră neliniștiți știind că romanii se apropie și că ei nu pot opune rezistență. Pe zice ce trecea situația devenea și mai disperată.

Astfel dacii începură să-și strângă lucrurile pregătiindu-se de plecare în exil. Era o imagine tragică și tulburătoare.

Mii de persoane încercau să-și ducă cu ei, în căruțe sau pe spinările catârilor, tot avutul lor. Se vedeau meșteșugari care puneau nicovale, unelte de olărit sau războaie de țesut în căruțe. Alții puneau țesături fine, oale și amfore mari pline ochi cu vin sau cu uleiuri prețioase. Dar oștenii lui Dapyx erau peste tot. Aruncau din căruțe tot ceea ce nu era necesar. Podoabe, mobile, amfore de vin. Nu le păsa de nimic și nimeni nu era scutit, nici chiar nobilii. Mulți protestau când în căruțele lor se înghesuiau copii sau bătrânii din alte familii dar erau reduși la tăcere extrem de repede la vederea săbiilor trase din teacă.

Alți călăreți păzeau drumurile, nimeni nu trecea către câmpii. Dapyx nu dorea să aibă și alți trădători. Cei care încercau să fugă către câmpii erau aduși înapoi, dacă nu înțelegeau de bine atunci războinicii aveau ordin să-i omoare.

Nimeni nu avea să-i dea de gol romanilor !

Rândurile fugarilor se îngroșau pe măsură ce urcau spre inima munților cu refugiații din celelalte sate. Spre platoul indicat de Vezina.

Vestea a fost transmisă tuturor taraboștilor prin curieri rapizi însoțiți de mici escorte de călăreți ce trebuiau să execute ordinele lui Dapyx. Nu după mult timp primele coloane ajunseră la marginea platoului și îi așteptau pe ceilalți refugiați.

Salinius călărea în fruntea coloanei de soldați. Legionarii care îl urmau erau dintre cei noi, trimiși de Traian. Împăratul roman îi dăduse destui soldați pentru a supune întreg ținutul. Vroia să facă un exemplu din satele de munte.

Nimeni nu se opune puterii Romei.

Călăreții se țineau mult mai aproape de legionari cu ordine stricte să nu se depărteze indiferent de provocări. Alături de legionari călăreau cete de mauri care îi înspăimântaseră atât de tare pe daci în primele lor ciocniri și care excelau la prăduială și hărțuială.

Primise și o cohortă de arcași sirieni a căror arcuri trăgeau la distanțe mari, mai departe decât ale dacilor. Aceștia urmau să fie o adăugire importantă pentru trupele sale, acum putând să angajeze dacii în luptă de la orice distanță. Cercetașii își dublaseră raza de acțiune iar drumul ales trecea prin plaiuri largi și line unde șansa de reușită a unui atac prin surprindere scădea dramatic.

Cu toate acestea vederea pintenilor de stâncă și a văilor întunecate dădea legionarilor un sentiment de pericol ascuns. La cel mai mic zgomot li se părea că stâncile se vor prăvăli peste ei înăbușiindu-i cu forța unei avalanșe, iar de după ele vor apărea teribilii luptători urși să le smulgă măruntaiele.

Pe tribun însă alte gânduri îl preocupau. Rapoarte ciudate îi parvneau de la spioni și trădători. Se părea că dacii se refugiau tot mai adânc în munți.

Oare de ce? Știa că nu au cum să treacă vârfurile înzăpezite, și dacă cumva ar fi reușit să înfăptuiască acest miracol tot în brațele romane ar fi ajuns. Legionarii săi aveau să-i prindă, nu alții, și tot ei aveau să se bucure de pradă.

Călăreții se opriră la marginea platoului.

La fel ca și cei pe care îi purtau în spate oboseala îi atingea pe cai, aceștia scurmând nervos pământul reavăn cu copitele.

Dedesubt, un șirag de oameni urca cu greu drumul desfundat care ducea la platou. Câte o roată se desprindea prinsă în nămol și întreaga coloană trebuia oprită până ce situația se rezolva. Nu de puține ori soldații împingeau pur și simplu carele pe coastă pentru a elibera drumul.

- Oriail, oamenii tăi unde sunt?

Tarabostele își împinse calul mai în față. Era mai bătrân decât Dapyx, avea în jur de șaiszeci ani dar încă își păstra vigoarea tinereții. După moartea lui Decebal voința părea că-l părăsise în întregime. Acum viața oamenilor săi depindea de un tânăr neexperimentat și de viziunile unui preot, chiar dacă acesta era Vezina.

- Vin, stai fără grijă. A durat destul de mult până i-am urnit pe toți de la casele lor, dar vin. Drumul e greu și mulți nu au vrut să-și lase avutul în urmă. Oștenii tăi i-au convins însă altceva. Iar dacă Salinius continuă să se miște încet și să prade satele care îi stau în cale vor avea destul timp să ajungă la platou.

- Dacă ajunge prea aproape îl vom încetini. Însă Vezina a zis că mesagerii zeilor vor să ne grăbim. Nu este bine să ignori voința lor.

Tânărul își întoarse calul și galopă, urmat de garda sa, în josul pantei. Trebuia să-l hărțuiască din nou pe Salinius, să nu-i dea comandantului roman nici un moment de odihnă.

Cu mult deasupra lor, pe o orbită joasă în jurul Pământului, o structură cilindrică uriașă, ciudată, cu o mulțime de ieșinduri abrupte ca spinii de arici, plutea liniștită. În adâncurile ei ființe și mai ciudate studiau soarta dacilor.

- Îi vom transporta pe EXP-LIR. Planeta este perfectă pentru ei – anunță creatura înaltă, căpitanul celorlalți

Jumătate din încăperea dreptunghiulară se transformă într-o reprezentare holografică, atât de fidelă cu realitatea încât se puteau confunda cu ușurință, și începu să arate trupele romane. O altă ființă, o sferă metalică plutitoare în care era încastrat un creier biologic, levită în apropiere prin interiorul imaginii.

- Trebuie să o facem repede. Dușmanii lor se apropie. În următoarele rotații ale lumii lor vor fi ajunși din urmă.

- Avem destul timp pentru a-i transporta. Tânărul lor lider este un adevărat conducător; interveni și uierător reptiloidul ce se ținuse la marginea încăperii

Holograma se schimbă la comanda sferoidului, acum îl arăta pe Vezina.

- Această ființă trebuie studiată mai îndeaproape. Datele pe care le-ați înregistrat în prezența lui nu sunt concludente.

- L-am fi scanat complet dacă l-am fi putut aduce la bord; replică creiatanul, ființa cu bot de cal și piele solzoasă

- Ieșirea din nonspațiu a fost din cauza lui. Strigătul psihic ne-a sfredelit mințile, tuturor care suntem sensibili la undele mentale. Este foarte ciudat, ceilalți pe care i-am testat de pe această planetă nu posedă capacități mentale ieșite din comun. Calculele arată că doar doi la sută din populație ar putea avea sensibilitate psihică; sferoidul se învârti în jurul hologramei prezentând detaliat rezultatele scanării

- L-am putea lua doar pe el; creiatanul se opunea intervenției într-o altă civilizație, mai ales una cu un nivel atât de scăzut de tehnologie

Ființa înaltă chițăi dezaprobat:

- Decizia a fost luată. Grupurile selectate vor fi toate transportate. Să nu uităm că am ales grupuri cu grad ridicat de sensibilitate, conform simulărilor ar putea să și le dezvolte în moduri nebănuite.

La o comandă, din podeaua încăperii se ridică un pedestal a cărui parte superioară era ca o carte, afișând o mulțime de simboluri luminoase.

- Dacă dușmanii acestui grup se apropie prea mult îi vom speria cu hologramele; continuă creatura atingând unele simboluri

- Și ceilalți? Am mai transportat și alții din rasa lor pe EXPLIR. Se vor lupta și acolo între ei?

- Sistemul se va adapta; răspunde sferoidul; celelalte grupuri deja transportate au fost mai mici, toate sub zece mii de indivizi. Ei vor fi cei mai numeroși transportați. Pregătiți modulul de transfer.

- Este deja gata; răspunde creatura scundă cu patru brațe și față de cal, după ce verifică informațiile de pe un display holografic aflat pe unul dintre brațele sale

- Ce grupuri mai transportăm de pe planeta lor? întrebă ființa înaltă, chiar dacă era căpitan nu avea controlul operațiilor științifice aflate în desfășurare

- Mai avem în program două grupuri etnice diferite. Una de pe continentul mare din Sud iar alta de pe una din insulițele întinsului ocean planetar. Dar nici unul dintre aceste grupuri nu va fi atât de mare, vor avea în jur de cinci mii de indivizi; răspunde sferoidul

- Sateliții de supraveghere vor fi instalați de către "Haiekan"; creatura înaltă făcu un semn către sferoid; Și da, înainte să-mi atragi atenția, le-am spus să instaleze stații defensive și probe de supraveghere psihică. Astfel vom putea să ținem un ochi pe ei.

- Atunci nu ne mai rămâne decât să așteptăm ca « dacii » să ajungă în poziție.

Înaltul Preot aștepta.

Mintea sa încerca să pătrundă misterele de dincolo de stratul norilor întunecați. Vezina încerca să pătrundă misterul mesagerilor. El era sigur că zeii le doreau binele. La puterile lor ar fi putut să-i distrugă cu ușurință, dar nu o făcuseră. În schimb mesagerii le ofereau o cale spre un tarâm nou și îndepărtat, unde aveau să fie în siguranță. Singura problemă era că Vezina știa că tărâmurile zeilor sunt deărtate de cele ale oamenilor iar acești mesageri erau altfel decât ziceau legendele.

Dar ce altă șansă aveau. Dacă rămâneau aici aveau să fie măcelăriți sau luați ca sclavi de către romani.

Își întoarse privirile către platou. Fugarii se strâneau tot mai mulți pe măsură ce zilele treceau. Mâncarea devenise o problemă, merindele aduse cu ei de către refugiați erau pe terminate și vânătorii nu aveau destul succes pentru a-i hrăni pe toți. La fel igiena și locuințele. Nu erau destule pentru toți. Deja o mare parte dintre daci sufereau de frig și degerături. Preotului îi era frică să nu izbucnească vre-o boală printre ei care i-ar fi decimat la fel de bine ca și romanii.

Poporul său trebuia să părăsească cât mai repede munții.

- Am venit preotule, așa cum am promis! – bubui o voce lângă el iar dacii din jur o luară la fugă în toate direcțiile speriați de ființele ce apăruseră din neant

Da, mesagerii zeilor veniseră, iar dacii cădeau la picioarele lor tremurând de frică.

Vezina își strânse curajul și vorbi:

- Ne-ați promis salvare din mâinile romanilor. Poporul meu este aici.

Ființele, cele care îl vizitaseră și înainte pe Vezina scoaseră zgomote ciudate între ele și apoi cea înaltă ridică mâna. O structură dreptunghiulară, lungă de câteva zeci de metri și înaltă cât patru oameni ce părea făcută din piatră neagră apărură în fața privilor uimite ale dacilor. În partea din față a structurii se căsca o gaură neagră asemănătoare unei guri de uriaș.

Un punct de foc apărură în interiorul găurii, începu să se rotească repede, tot mai repede până gaura deveni un cerc de foc apoi un tunel de foc. Dacii se traseră înmărmuriți înapoi și se întinseră la pământ, nu numai cei de lângă mesagerii zeilor ci toți de pe platou. Creatura făcu alt semn și tunelul de foc deveni un tunel de magie verzuie care părea să continue la nesfârșit.

- Aceasta este calea. Trebuie să plecați acum. Dușmanul se apropie; spuse ființa înaltă

- O lume frumoasă și bogată vă așteaptă pe partea cealaltă, o câmpie întinsă unde veți găsi cu ușurință mâncare și apă. Acolo este viitorul vostru. Duceți-vă! spuse și creiatanul

- Romanii ne vor urmări și în noua lume? întrebă îngrijorat Vezina

- Nu îți face griji. Îndepărtați-vă de poartă după ce va trece și ultimul, căci ea se va închide în urma voastră; îi explică ființa înaltă apoi mesagerii zeilor dispărură într-o străfulgerare luminoasă

Vezina se dezmetici primul. Vocea sa puternică răzbătu peste murmurul mulțimii, zeci de soldați și preoți năvăliră în jurul gurii tunelului și începură să facă ordine printre fugari.

Încetul cu încetul ordinea se instaură și un șir constant de daci intră în tunel cu Vezina în frunte.

Dar înaintau prea încet, din cauza fricii, trecerea dura prea mult iar Salinius se apropia rapid. Raidurile dacilor nu reușeau să-l mai abată pe roman de la țintă.

Prin trădători tribunul aflase că dacii se strânseseră pe un platou din munți. Oare de ce se adunaseră atât de mulți daci pe un platou? Cu miile. Gândurile nu-i dădeau pace și își împingea soldații înainte până la epuizare. Dar soldații săi nu mai puteau, trebuiau să se odihnească, mai ales că dacii continuau să-i hărțuiască tot timpul.

Dapyx întinse mâna atingând peretele tunelului. Era o senzație de mâncărime ușoară dar nimic altceva. Își retrase mâna repede de frică să nu dispară portalul. Vezina trecuse prin tunel și se întorsese, dincolo era exact cum spusese mesagerii zeilor. O câmpie cu iarbă înaltă care se întindea cât vedeai cu ochii.

- Dapyx, ultimele grupuri de fugari au ajuns pe platou. În o zi vor fi trecuți toți. Am mai prins unii care s-au speriat de mesagerii zeilor mai mult decât de romani și fug, nu vor să vină în noua lume. Ce să facem cu ei? îl întrebă unul dintre căpitani săi din spate

- Lasă-i în pace. Dacă nu vor să vină, nu vor. Avem destulă treabă cu cei care au mai rămas de trecut. Voi lua câțiva călăreți cu mine și vom cerceta din nou împrejurimile. Restul rămâneți aici și treceți pe partea cealaltă cu refugiații. S-ar putea să fie nevoie de voi acolo ca să faceți ordine.

Ceata coborî din nou platoul cercetând împrejurimile dar nu întâlni decât câțiva rătăciți. În depărtare, pe o coastă golașă, se puteau vedea primii dintre legionarii lui Salinius.

- Să ne întoarcem, nu mai avem nimic de făcut aici; ordonă Dapyx

Când ajunseră din nou în fața portalului, Dapyx observă ultimii dintre refugiați trecând prin tunel călăreții săi fiind singurii rămași în partea asta a portalului. Unul câte unul trecură și ei prin portal.

Dapyx a fost ultimul care intră în tunel strângând în mână stindardul draco a poporului său pe care nu avea să-l lase în mâinile romanilor nici mort, cât timp stindardul flutura în vânt dacii continuau să existe.

Privi pentru o ultimă dată lumea în care se născuse și în care trăise, dar pe care acum trebuia să o lase în urmă. Își jură în suflet că într-o zi se va întoarce.

Nici nu știa cât de mult timp va trece până ce poporul său avea să își revadă lumea de baștină.